

Uppdrag om översyn av lagstiftningen om flyttning av fordon m.m. (Ds 2020:20)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

- ställer sig positivt till förslaget om en utvidgad målvaktsparagraf som ger kommuner utökade möjligheter att hantera den aktuella problematiken.
- ställer sig positivt till förslaget att vissa fordon ska kunna flyttas omedelbart.
- ställer sig positivt till förslaget att kommunen ska kunna flytta fordon med fordonsrelaterade skulder från tomtmark.
- välkomnar särskilt förslaget att införa en definition av fordonets ägare i flyttningslagstiftningen.
- välkomnar särskilt förslaget om en förkortad uppställningstid från tre månader till en månad.
- ställer sig positivt till förslaget att omfattningen av fordonsägarens ersättningsskyldighet utökas.
- ställer sig positivt till förslaget om ett tydligare regelverk för försäljning av fordon och redovisning av övervärde.
- ställer sig positivt till förslaget om vissa undantag från ianspråktagandelagen för att underlätta fordonsförsäljningar.
- anser att lagen bör justeras så att innebörden anpassas till utredarens intention med utvidgningen av begreppet fordonsrelaterade skulder.
- anser att ett tillägg bör göras i förordningen rörande fordon som flyttas pga. användningsförbud.
- vill påpeka att omedelbara förändringar av Transportstyrelsens tekniska lösningar krävs för att kommunen ska kunna tillämpa förslagen i praktiken.
- håller med utredaren att tillförlitligheten i vägtrafikregistret behöver stärkas upp och att detta bör ske genom digitaliseringslösningar.
- delar utredarens bedömning att ett ägarbundet användningsförbud skulle innebära en mer effektiv åtgärd än vägran av ägarbyte.
- anser att förslagen att införa en definition av fordonets ägare samt att förkorta uppställningstiden bör träda i kraft snarast. Övriga förslag kan vänta till föreslaget datum för ikraftträdande den 1 juli 2022.

Förbundets ställningstagande

SKR anser att förslagen till ändringar av lagstiftningen om flyttning av fordon i huvudsak är bra. De skulle sammantaget bidra till en effektivare hantering och bättre möjligheter att begränsa problemen med fordonsmålvakter och målvaktsfordon. Särskilt angeläget är att förslagen att införa en definition av fordonets ägare i lagtexten samt att förkorta uppställningstiden införs, och det så snart som möjligt.

Definition av fordonets ägare

Möjligheten att registrera ägarbyten retroaktivt har utnyttjats för att kringgå flyttningslagstiftningen och tvinga kommuner att återlämna målvaktsfordon. Förslaget om att definiera begreppet *fordonets ägare* försvårar dylikt kringgående. Missbruket av dagens system innebär att kommuner behöver lägga stora resurser på utrednings- och bevisfrågor beträffande vem som är fordonets ägare med risk att ändå förlora i rättsliga prövningar.

SKR anser att definitionen av fordonets ägare bör införas i flyttningslagstiftningen snarast för på så sätt omedelbart hindra fortsatt kringgående.

Förkortad uppställningstid

Utredarens förslag om förkortad uppställningstid till en månad är bra och skulle innebära en billigare och effektivare hantering av flyttade fordon. SKR vill förtydliga att för kommuner innebär förslaget om en förkortad uppställningstid en kostnadsbesparing för ett stort antal flyttningsbeslut vilket innebär att kommunens flyttverksamhet kommer kunna flytta fler fordon, dvs. mer effekt och större samhällsnytta för pengarna.

I och med att kostnaden för uppställningstiden är avgörande för antalet fordonsflytt samt att kommuner inte längre har möjlighet att ansöka om statsbidrag för kostnader som uppstått i samband med flyttning, uppställning och skrotning av vissa fordon anser SKR att uppställningstiden bör förkortas snarast.

Övriga förslag

SKR ställer sig positivt till övriga förslag.

SKR anser dock att lagen bör justeras så att innebörden anpassas till utredarens intention om att alla fordonsrelaterade skulder som förfallit ska vara betalda innan ett fordon kan lämnas ut av kommunen. Ska syftet med utvidgningen av begreppet fordonsrelaterade skulder uppnås bör justeringen ske.

Det bör också göras ett tillägg i förordningen rörande fordon som flyttas pga. användningsförbud. Tillägget bör innebära att fordon som flyttats med stöd av

förordningen inte kan lämnas ut av kommunen före det att ägaren till fordonet vidtagit åtgärder så att fordonet inte längre har ett användningsförbud.

För att förslagen i praktiken ska kunna tillämpas av kommunen krävs dock omedelbara förändringar av Transportstyrelsens tekniska lösningar så att kommunen får tillgång till de uppgifter som kommunen behöver.

SKR håller med utredaren att tillförlitligheten av ägaruppgifterna i vägtrafikregistret bör stärkas upp och att detta bör ske genom en digitalisering av registerförfarandet, innefattandes krav på e-legitimation och avskaffande av möjligheten att retroaktivt kunna registrera ett ägarbyte.

Vägran av ägarbyte eller ett ägarbundet användningsförbud

SKR delar utredarens bedömning att ett ägarbundet användningsförbud skulle innebära en mer effektiv åtgärd för att komma till rätta med målvaktsfordonsproblematiken.

Då det i praktiken är Polismyndigheten som kommer ansvara för att tillämpa tilltänka bestämmelserna väljer SKR att inte yttra sig närmare i frågan.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande